

Mens vi venter på Ross

Kommunikasjonssjef
Otto Backer Solberg
IBM Norge

Konkursrett-spesialisten Ross studerte hverken på Harvard eller Yale, men fikk likevel fast stilling i det prestisjetunge, amerikanske advokatfirmaet BakerHostetler direkte etter studietiden. Hvorfor? Fordi Ross verken trenger søvn eller spisepauser. Fordi Ross kan lese og analysere millioner av sider med lovtekst i minuttet. Fordi Ross lærer forttere enn noen andre advokater.

Ross er en robot full av Watson-teknologi. Den ble trent opp av IBM, og kan lese og finne mønstre i ustrukturerte data som bøker, forskningsartikler, lovverk, avsatte dommer, aviser og andre kilder. Ross er allerede satt i arbeid og skal utvikle egne hypoteser, samt utfordre advokatens hypoteser i konkurssaker.

– Samfunnet endres meget raskt. Datasystemer utfører stadig nye oppgaver, men samtidig har vi kun sett starten på en utvikling som bare vil akselerere, sier administrerende direktør Arne Norheim i IBM.

Norheim understreker at de teknologiske endringene som effektiviserer og utvider mulighetene for hva som er mulig, slår inn på alle områder i samfunnet. IBMs Watson-teknologi er et eksempel.

Åpner for nye muligheter

Watson er basert på maskinlæringsalgoritmer. Det betyr at teknologien kan forstå, vurdere og lære i en kontinuerlig prosess

– Ny teknologi åpner helt nye muligheter for revisjons-selskaper, sier direktør Arne Norheim i IBM.

basert på enorme mengder data. Watson kan lese 800 millioner tekstsider pr. sekund og den takler både strukturerte og ustrukturerte data. Det betyr at den forstår språk i tekst og tale, lyd og bilder.

– Du kan jo selv tenke deg hva en slik datakraft betyr i for eksempel revisjons- og regnskapsarbeid, sier Norheim, som mener ny teknologi åpner helt nye muligheter for revisjonselskaper.

Det blir neppe slutt på behovet for den gode, klassiske revisjonen, men jeg tror revisjonsjobben vil utvikle seg til å bli en kontinuerlig, finansiell rapporteringsprosess hvor tilgangen til data og analyser av disse vil skje i sanntid. Revisjonselskaper som tar i bruk den nye teknologien, vil dermed få større innflytelse på fortløpende aksjonsplaner og strategiske prosesser. Men det fordrer revisorer med teknologiforståelse, god kommunikasjonskompetanse og analytiske evner. Kravet til fremtidens revisjon vil øke, og da vil kravet til fremtidens revisorer øke tilsvarende, sier han.

Jobber forsvinner

Opptil 50 prosent av dagens jobber vil forsvinne i løpet av de neste årene, spår en rapport fra World Economic Forum (WEF). En svensk undersøkelse og en forskningsrapport fra universitetet i Oxford slår begge fast at automatisering og digitalisering vil utføre halvparten av dagens jobber allerede innen 2035.

Den svenske stiftelsen for strategisk forskning anslår at det er 97 prosent sjanse for at bokførings- og revisjonsassistenter er byttet ut med roboter innen 2035. Ingen andre yrker står i større fare for å bli byttet ut av datamaskiner – med unntak av fotomodeller, som instituttet med 98 prosent sikkerhet har anslått vil forsvinne.

– Det er forståelig at dette skaper engstelse, men vi tror at nå som maskinlæring og automatisering knyttes sammen, vil mange rutinemessige oppgaver bli overtatt av datamaskinene og deres algoritmer. Dermed kan menneskene som i dag utfører disse oppgavene, få frigjort tid til andre, mer nyttige oppgaver, sier Norheim.

La meg gi noen konkrete eksempler: I helsevesenet vil omsorgsarbeidere få mer

ROSS verken sover eller spiser, men kan lese og analysere millioner av sider med lovtekst i minuttet.

tid til pasientene, på skolen vil lærerne få bedre mulighet til å utvikle individuelle læringsplattformer og på advokatkontorene vil advokatene få mer tid til analyse og argumentasjon fordi robotene gjør mye av researchen. Vi mener at teknologi, i samspill med mennesker, vil gi oss et bedre samfunn. Behovet for en bredt anlagt, faktabasert samfunnsdebatt om hvilken utvikling vi virkelig ønsker, er imidlertid stor. Det er forståelig, og vi i IBM bidrar gjerne i dialogen, påpeker Norheim.

Må tenke nytt

Nye teknologier i eksponentiell utvikling utfordrer gamle forretningsmodeller i stadig flere bransjer. Tempoet øker og kravet til spesialisering blir større. Kundene krever mer informasjon, mer nøyaktige analyser og større gjennomslagskraft. Ofte til lavere pris.

Få våger å spå hvordan teknologiutviklingen vil endre arbeidslivet. Utviklingen går så fort at revisjonsselskaper og advokat-

kontorer som ikke makter å integrere utviklingen inn i egen forretningsmodell, trolig vil få betydelige utfordringer i tiden fremover. Arne Norheim er opptatt av både å berolige og realitetsorientere.

– Utviklingen må forstås av de som sitter i ledelsen og styrerommene. Her åpnes det opp store muligheter for dem som tar initiativ til å forstå og ta i bruk de nye verktøyene. De selskapene der ledelsen sitter musestille i håp om at den teknologiske utviklingen forsvinner, går trolig ingen lys fremtid i møte, sier han.

Dette er IBM Watson

- Watson er et kognitivt – lærende – system utviklet av IBM.
- Watson kan forstå naturlig tekst og tale, og snakker i dag sju språk (lærer seg akkurat nå koreansk som det åttende språket)
- Watson blir ikke programmert i tradisjonell forstand, men læres opp av eksperter.
- Watson er inspirert av menneskehjernen, og forstår, vurderer og lærer kontinuerlig.
- Watson kan analysere store mengder ustrukturerte data, og kan lese ca. 800 millioner sider med informasjon i løpet av ett sekund.
- Watson forstår nyansene i språket, og kan komme opp med et sett av hypoteser for å bedre beslutningsgrunnlaget i bransjer med mye data som f.eks. helse, finans og olje.
- Watson ble introdusert til verden i 2011 som deltaker i det amerikanske TV-quizshowet Jeopardy, der maskinen feide all motstand av banen og vant overlegent.

Mens vi venter på at robot-Ross innvandrer til norske advokatkontorer og revisjonsfirmaer, kan det derfor være lurt å gjennomføre sin teknologiske voksenopp-læring. For om Ross ikke flytter til et kontor nær deg i nær fremtid, kan du være ganske sikker på at hans like flittige kusine finner veien over dammen om kort tid. De revisjonsselskapene som tar til seg hva dette betyr av økt datavolum og hastighet, vil kunne gi sine kunder en kraftig verdiøkning i form av raskere, mer nøyaktig og mer dyptgående analyser. De som stritter imot, blir neppe førstevalget blant neste generasjons revisorer.